

kazin; vsak izmed nju pride na 20 let v teško ječo. Misliti je, da so jima cesar zavoljo tega milost skazali, ker — čeravno je vse zoper nju govorilo — vunder prav gotoviga dokaza ni bilo, da sta morivca bila. — V porotnih sodbah, ki so se pred 14 dnevi začele in ki bojo še delj časa terpele, so bili dosihmal sledeči sojeni: Karl Fiege iz Hagna v Westphalnu, šivarski podmojster, obdolžen uboja, je bil nedolžen spoznan in berž izpušen, — France Burger iz Imovca Podberdske okrajne, je bil uboja kriv spoznan in na 6 let v teško ječo obsojen, — Anton Ferleva, Teržaški pankert, pastir v Golčah v fari sv. Gore, uboja kriv spoznan, obsojen na 7 let v teško ječo, — s tem vred sta bila Jožef Prašnikar tudi Teržaški pankert in pastir v Golčah, in pa Janez Kolenc, sin gruntarja, prestopka zoper telesno varnost kriva spoznana, Prašnikar na 4 tedne, Kolenc pa na 14 dni v keho obsojen, — Ošpeta Rogličeva, gruntarja hči iz Dolgoberda okrajne Založke je bila zavolj hudodelstva teškiga ranjenja kriva spoznana in za 1 leto v ječo obsojena, — France in Balant Ankele in Jožef Jež iz Št. Ane Teržiške okrajne, so bili hododelstva javne posilnosti krivi spoznani, France Ankele na 8 mescov Balant na 4, Jež pa na 6 mescov v ječo obsojeni. — Maria Zlatinšek, hči kajzarja iz Stoše okolice Ljubljanske, prekanjena goljufica, da malo tacih, je bila hudodelstva goljufije kriva spoznana in na 4 leta v teško ječo obsojena. — Med sodniškimi pisatelji teh porot smo pervikrat slišali g. Oparnika zapisnike in zatožbine pisma prebirati; slovenski jezik mu kaj gladko teče, in vse ga hvali tudi zato, ker tako razložno govori, da ga vsak poslušavec, če še tako delječ stoji, vsako besedico lahko razume.

Iz Ljubljane. V saboto je prišel general-adjutani g. Keller, ki na cesarjev ukaz po nesrečnih deželah popotva in milodare deli, tudi v Ljubljano, od kodar je berž na Notrajnsko odrinil se ondašnjih povodinskih nadlog prepričati in milošnje deliti. Tudi naš g. deželni poglavar je bil pretekli teden ondi, prepričati se hudih nadlog, in pomagati, kolikor je v njegovi moči. Naj bi tudi blagovoljno pripomogel v tem, kar dopisnik iz „Planine nad Černomljem“ v današnjih „Novicah“ vlado prosi. — Hranilnica Ljubljanska je v poslednjim zboru sklenila 3000 fl. Krajncam, 500 fl. Štajarcam, 500 fl. pa Koroščam podariti. — Slišimo, da sta g. dr. Pogačar in g. dr. Polc korarja izvoljena. — V poslednjim zboru je Ljublj. mestni odbor v posvèt vzel šolske reči, in je sklenil: da se ima natanjčni popis vsih otrok možkiga in ženskiga spôla napraviti, ki so po postavah zavezani v šolo hoditi, med temi pa posebno rokodelskih učencov (Lehrjungen), kateri morajo nedeljne šole in keršanski nauk obiskovati, da se bo to prihodnjič od vsih natanjko spolnovalo. Pri ti so se prav živi pomenki vneli zavolj postave, ktera ukaže, da se noben rokodelsk učenc ne sme vdinjati, kateri ni poprej v dva klasa v šolo hodil. Nekteri odborniki so terjali, da naj se postava, ki je bila že v letu 1786 dana, na tanjko spolnuje, ker brez tega bojo naše domače rokodelstva in obertnijstva vedno hirale, in se nikdar ne bojo na višji stopnjo umetnosti povzdignile, če mojstri še komaj brati in pisati znajo, in če učenci, namesto da bi se v nedeljskih šolah že kaj več za podlago prihodnosti učili, se še le abcede učiti morajo. Drugi odborniki pa so terdili, da se ti postavi sedaj še ne more popolnoma zadostiti, ker je premalo šol po deželi in ker tako imenovane teške rokodelstva le močnih kmečkih fantov potrebujejo; — sklep je hil po večini glasov: da se za teške roko-

delstva še 6 let izjemno sirovi učenci brez vednosti branja in pisanja vdinjati smejo. Še 6 let izjeme, po tem spet 6 let, potlej pa še 6 let in tako naprej bomo prišli v letu 1886 tje, kjer smo v letu 1786 bili, ker bo kmečkim starišem po tem takim malo mar za šole in mestni mojstri bojo obilo preskerbljeni s fanti, ki bojo njih otroke pestovali, v kuhinji pomivali itd.!! — Ni davnej, kar je Dunajski časopis „Austria“ zastran omike rokodelskih učencov živo resnico govoril, da se v skerbi, da mojstri ne pridejo v zadrego zavolj pomanjkanja učencov, gleda bolj nato, kako naše domače rokodelstva hirajo zavolj tega, ker jih bolj prebrisani vunanji po boljših vednostih prekusujejo. (Dalje sledi).

Novičar iz mnogih krajev.

1. svečana prihodnjiga leta stopi nova mitne (colna) tarifa za uvožnjo, prevožnjo in izvožnjo mnogoverstniga blaga po vaih austrijskih deželah v veljavo. Drugo pot bomo kaj več od te kupčijske premembe povedali. — Ministerstvo denarstva je ukazalo, da za hraste, ki se po morju iz našiga cesarstva odpeljejo, je zraven navadne mite (cola) še poverh 20 do 10 fl. za 100 kubiških čevljev plačati, kakor je hrast za barke bolj ali manj pripraven. — Ministerstvo je prepovedalo družbe nemških katolčanov, svobodnih kristjanov, svetloberbcov in enacih družtev, ki pod naslovom vérskih družtev v politiške namene segajo. — Postava, ki pride kmalo za praznovanje praznikov na dan, se opira večidel na staro postavo od leta 1803. — Vse gojzdnarske reči pridejo pod mnisterstvo kmetijstva. — Bêre se, da bojo po vsih nemških deržavah porotne sodbe jenjale; prihodnjič sodbe bojo scer javne ostale, pa zbor sodnikov bo sodil, ne pa porotniki. — Po naznanilu časopisa „Blahovest“ se posvetuje sedaj predlog škofov za poboljšanje večidel revnih dohodkov kaplanskih. — Število učencov na vsih austrijskih gimnazjih je bilo lani 1136, učencov pa 19.759. — Tudi na Marskim leži še velikokrompirja, repe in korenja pod snegam. — Na Ogerskim je toliko roparjev, da morajo vojaki po cestah in gozdh strážiti. — V Galicii se razširjuje goveja kuga; od marsikteriga revniga kmetiča se sliši, da je včeraj svojo ženo brez žalosti pokopal, danes pa jokaje pomoči za svojo kravico iše. — Na južnim Tiroljskim se ponavljajo potresi. — Zapuščina rajniga Vladika Černagorskiga ne znese več kot 200.000 fl. — Na Turškim je bila pretekli mesec še huda vročina; vode jim je tako manjkalo, da je majhin sodček slabe vode 54 kraje. ali celò 1 fl. veljal. — Ko je unidan Napoleon častne darila iz Londonske obertnijske razstave fabrikantam in obertnikam v Parizu delil, se je s svojim govoram zlo prikupil, ker je fabrikantam rekel, da se bo krepko vsaki prekucii ustavil in da se zavolj tega nimajo prihodnjiga leta bati. — Košut jo je 20. nov. na parobrodu v Ameriko odrinil, kjer misli nekaj časa ostati, po tem se pa spet na Angleško in Belgio verniti. — V Brazilii je dervo, iz kteriga, če se nabode, mlečni sok teče, kteriga povživajo ondašnji prebivavci.

Za Terst.

Moj „Koledarčik slovenski“ se dobiva po prijaznosti častitiga g. Koseskiga v Terstu ali pri njem ali v dvorani slovanskiga društva, po napovedani ceni mehko vezan (24 kr.), terdo vezan s pozlačenim okrajkam (32 kr.) Dr. Bleiweis.